

عنوان مقاله:

تحلیل گفتمان انتقادی رمان «کفاح طیبه» بر اساس نظریه «نورمن فرکلاف»

محل انتشار:

اولین همایش بین المللی ادبیات، زبان شناسی و علوم انسانی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

مرضیه زارع زردینی - گروه ادبیات و زبانهای خارجی دانشگاه پیام نور تهران ایران

اسماعیل نائل بفروئی - دانشجوی ارشد ادبیات عربی دانشگاه پیام نور تهران ایران

خلاصه مقاله:

تحلیل گفتمان انتقادی، رویکردی نو و شاخه ای مهم از نظریه تحلیل گفتمان به شمار می رود. نورمن فرکلاف یکی از نظریه پردازان برجسته در حوزه گفتمان کاوی است که در نظریه خود ضمن بیان رابطه میان ملاک های درونی و بیرونی متن با تکیه بر اشکال زبانی و نشانه ها، در تلاش است قدرت مسلط جامعه و فضایی را که اثر ادبی در آن شکل گرفته از طریق سه محور توصیف، تفسیر و تبیین مورد واکاوی قرار داده و نوعی مفهوم ایدئولوژیک را در ورای متن، بازخوانی کند. این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و با تکیه بر نظریه تحلیل گفتمان انتقادی فرکلاف به بررسی سطوح سه گانه گفتمان انتقادی رمان کفاح طیبه اثر نویسندهمصری نجیب محفوظ (۱۹۱۱ - ۲۰۰۶) می پردازد تا ایدئولوژی و گفتمان مورد نظر نویسنده را مورد تبیین قرار دهد. نتایج پژوهش بیانگر آن است که نجیب محفوظ در این داستان با استفاده از کارکرد واژگان و روابط معنایی بین آن ها، افعال خبری و مثبت و کاربرد جملات استعاری، دیدگاه خود را ابراز کرده است. از سوی دیگر، با بهره گیری از بینامتنیت و فراخوانی متون قرآنی، در صدد تبیین مسیر مبارزه و ثابت قدم بودن در آن است. محفوظ با یک گفتمان مبارزه طلبانه به بیان مضمون هایی همچون ایستادگی در برابر ستم و آزادی خواهی می پردازد و با تقویت روحیه مبارزه طلبی، در پی القای ایدئولوژی مد نظر خویش و مفاهیمی چون دستیافتن به استقلال، آزادی و ایستادگی در برابر متجاوزان است.

کلمات کلیدی:

رمان کفاح طیبه، نجیب محفوظ، تحلیل گفتمان انتقادی، نورمن فرکلاف

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1716798>

